

Sammendrag

Hvordan støtter barnehagelærere barns gryende forståelse av bærekraftig utvikling – ny merkelapp på gammel praksis?

Liv Ingrid Aske Håberg*, Kari Ryslett og Torhild Erika Lillemark Høydalsvik

Høgskulen i Volda, Norge

*Korrespondanse: Liv Ingrid Aske Håberg, e-post: lih@hivolda.no

Formålet med denne studien er å undersøke hvordan barnehagelærere forstår bærekraftig utvikling og hvordan de legger til rette for å fremme barns begynnende forståelse av grønn bærekraft i barnehager. Studien ble initiert i forståelsen av den sosiale konteksten moderne barn befinner seg i. Barn vokser opp i en verden der det mer enn noen gang før må legges vekt på bærekraftig utvikling. I et stadig mer komplekst samfunn vil borgerne ha behov for kompetanser for å løse utfordringer knyttet til bærekraftig utvikling (Meld. St.19 (2015–2016), s. 41; Sommer, 2015).

Denne studien bruker begrepet bærekraftig utvikling, her formulert som «grønn bærekraft», for å vise til konseptet om å ta vare på naturen, miljøet og klimaet på planeten på måter som møter alle menneskers grunnleggende behov og kunne bevare dem for fremtidige generasjoner (Utdanningsdirektoratet, 2017; FN, 2015). Dataene er generert fra seks fokusgruppeintervjuer gjennomført i 2020. Utvalget består av 23 barnehagelærere, som representerer seks barnehager. Deltakerne ga uttrykk for sin forståelse av grønn bærekraft og hvordan de arbeider med dette fenomenet i praksis.

Dataene ble først analysert induktivt ved å kategorisere de uttrykte aktivitetene og tiltakene knyttet til grønn bærekraft. Analyser av datamaterialet avdekket følgende temabaserte kategorier: 1) digitale, multimodale ressurser, 2) opplevelser i naturen, 3) fra jord til bord, 4) sortering av søppel og matavfall og 5) unngå sløsing. Ytterligere analyser ble gjennomført deduktivt mot tre av FNs bærekraftsmål; Målene 4, 12 og 15 (FN, 2015).

Funnene tyder på at eksisterende praksis i stor grad er i samsvar med langvarige tradisjoner i barnehagene. Studien indikerer også at det er behov for kritiske og reflekterende praksiser for å møte barnas behov for gryende forståelser for bærekraftige praksiser. Aktuelle ferdigheter i det 21. århundre som kan brukes på bærekraftsutfordringer er: kritisk vurdere ulike deler av informasjon, koble kunnskap på relevante måter, være i kreative samarbeid og kommunisere på tvers av disipliner (Gamlem & Rogne, 2016).

Nøkkelord: *barnehage; FN-mål; fremtidige ferdigheter; utdanning for bærekraftig utvikling*